

Honderden jonge ganzen rond Schiphol

Grauwe Ganzen in onze regio nog steeds een hot item

Het is eind februari wanneer de eerst paartjes Grauwe Ganzen opduiken aan de rand van de bebouwde kom van Haarlem. Het zoeken naar een goede broedstek is in volle gang. Als het weer zo blijft zullen in de loop van maart de eerste nesten bezet worden en kunnen we begin april genieten van paren met rondhollende kuikens. Dit onder toezicht van pa, die zijn kroost en vrouw goed in de gaten houdt om te alarmeren, zodra er onheil nadert.

Maar even terug naar het begin van het broedseizoen. De Grauwe Gans en Boerengans (in dit geval Grauwe Ganzen met witte veerpartijen of soms geheel witte exemplaren, maar wel verwilderd en vrij vliegend) staan voor een aantal mensen op de lijst van soorten die, met name in onze regio, sterk beperkt moeten worden in aantal. Dit vanwege schade aan gewassen en de vliegveiligheid. Allerlei plannen worden tevorschijn getoverd om de aantallen in te perken. Hoe vreemd is het dan ook, wanneer ik begin april op verschillende

plekken, zelfs op enkele honderden meters van de Polderbaan Grauwe Ganzen met kuikens zie rondscharrelen. Sterker nog, deze paren heb ik al weken op een nest zien zitten langs waterlopen en kon ze zodoende goed volgen. Eigenlijk zou je toch anders verwachten, zelfs door de 'stoere' praat van de gemeente Haarlem, die te lezen was op de kabelkrant, om de ganzen aan te pakken op de plaatsen waar ik ze nu onder meer aantrof.

Vooralsnog hebben de ganzen dit jaar, zo lijkt het althans, weer vrij baan om te

Een gezinnetje **GRAUWE GANS**. Foto Henry Buter

broeden en jongen groot te brengen. Groepen families, die zich vormen na het uitkomen van de kuikens, werden op verschillende plekken aan de oostkant van Haarlem aangetroffen. Het bijhouden van deze familiegroepen leert dat het broedseizoen ook nu weer behoorlijk gespreid is (jongen van verschillende grootte, ofwel toen de eerste vliegvlug waren liepen nog meerdere paren met halfwas kuikens). Paren werden gevolgd door middel van het noteren van de toomgrootte en de grootte van de kuikens en er werd genoteerd of de ouders pure Grauwe zijn (op het gezicht) of bonte. Nog makkelijker is het volgen van paren met kuikens als minimaal een van de ouders voorzien is van een halsband met een individueel herkenbare code. Resultaat van mijn regelmatige tellingen was een totaal van 72 paar met 387 kuikens, die vrijwel allemaal vliegvlug zijn geworden. En dan heb ik ze natuurlijk nog niet eens allemaal gevonden. Genoemde aantallen werden aangetroffen langs de oostzijde van Haarlem, tussen Spaarndam en Cruquius.

Het broedseizoen verloopt weer snel en voordat we er erg in hebben zijn de eerste families half juni al weer vliegvlug en verplaatsen ze zich naar elders. Het waarnemen van het gedrag in deze familiegroepen en tijdens de vlieglessen is uiterst boeiend en ik kan er dan ook uren naar kijken. Door het verplaatsen van de vliegvlugge families worden in de polders weer grote groepen gevormd, samen met vogels die elders hebben ge-ruid (niet broeders of vogels die hun nest, eieren of kuikens zijn kwijtgeraakt). Deze groepsvorming valt niet alleen op bij ons, maar ook bij degenen die de stand van de ganzen willen beperken en het duurt dan ook niet lang, voordat de eerste worden geschoten. Dit voor een hoger doel, zijnde minder

ganzen vanwege schade aan gewassen en problemen met de vliegveiligheid. De graanvelden beginnen begin juli weer te rijpen en het zal niet lang duren, voordat deze geogst gaan worden. Hoe confronterend is het dan als er net onder de aanvliegroute van de Polderbaan weer percelen ingezaaid zijn met graan en bieten in de Haarlemmermeer. Je zou zeggen dat dat nou net niet de bedoeling moet zijn, want dat trekt nu juist ganzen aan in de oogsttijd (wat later ook bleek!), met alle gevolgen van dien. Alternatieven in de zin van percelen met bijvoorbeeld eenjarige gewassen, zoals te vinden zijn aan de westkant van de Polderbaan, trekt vrijwel geen gans aan. Eureka zou je zeggen! Maar we kunnen natuurlijk ook langs de landingsbanen zonnepanelen plaatsen. Alternatieve energie voor Schiphol en geen ganzen. Overigens wordt dit concept al toegepast/uitgeprobeerd op een aantal vliegvelden in het buitenland. Waarom nou niet eens een goed en gedegen onderzoek naar dit soort alternatieven en naar het 'sturen' van de ganzen? Als hier de uitkomst van zou zijn dat het aantal ganzen hierdoor duidelijk minder wordt, en dat is te verwachten, hebben we weer veel gewonnen. Maar alle alternatieven, die al jaren bekend zijn, ten spijt gaan we gewoon weer graan en bieten inzaaien rond de vertrek- en landingsbanen en gaan we proberen de ganzen daar weg te houden door jacht, wat weer meer vliegbewegingen van de ganzen met zich meebrengt.

En dan gaat men ook nog eens nieuwe plannen smeden voor een groter vliegveld met daardoor weer meer vliegbewegingen in de omgeving van Lelystad. Ik ben benieuwd hoe ze daar met de vogels zullen omgaan?

■ *Fred Cottaar*